

Overdenking zondag 7 juli

Gemeente van onze Heer, beste mensen,

Voordat ik als geestelijk verzorger bij Ipse kwam werken heb ik 16 jaar voor de klas gestaan.

In die 16 jaar is het verhaal van het dochtertje van Jairus zeker 14 keer teruggekomen. In iedere Bijbelse geschiedenis methode, zoals ze vroeger heten, kwam dit verhaal, zeker bij de kleuters elk jaar aan bod.

Het is immers een goed en vertelbaar verhaal wat ook nog best spannend is.

Voor de jongste kleuters laat je de bloedvloeiende vrouw weg, want een verhaal in een verhaal, dat kan een jongste kleuterbrein nog niet aan.

Maar bij oudste kleuters verhoogt dit gedeelte toch wel de spanning:

de tocht van Jezus naar het huis van Jairus wordt onderbroken,

Jairus wordt steeds nerveuzer en de grote vraag is:

komen ze op tijd of zijn ze te laat?

Al met al een zeer spannend verhaal met een vrij onverwacht einde:

blijkbaar is het meisje niet ziek, maar slaapt ze gewoon.

En Jezus maakt haar wakker, ze eet wat en kan weer lekker gaan spelen. Een zucht van verlichting gaat er door de klas: en ze leefden nog lang en gelukkig.

Voor kleuters past dit verhaal, van de bloedvloeiende vrouw,

die alleen door iets van Jezus aan te raken genezen wordt

en het meisje dat ontwaakt alsof de prins van haar dromen naast haar bed staat

helemaal in de magische belevingswereld waarin voor kleuters alles mogelijk is.

Hocus pocus, iedereen kan toveren zo zingt K3 speciaal voor deze doelgroep.

Voor deze leeftijdsgroep met hun magische wereldbeeld is alles nog mogelijk. Zij denken niet verder door en zullen zeker geen vragen stellen bij dit verhaal.

Dan komt die keer dat je als kleuterleidster voor een hogere groep komt te staan. In

mijn geval voor groep 6. Het verhaal van het dochtertje van Jairus is aan de beurt.

En ik vertel het met veel gevoel voor dramatiek. Want daar ben ik, al zeg ik het zelf best goed in.

Als ik uitverteld ben steekt één van de leerlingen keurig zijn vinger op om vervolgens uit te roepen: "Ja juf als ze dan gewoon sliep dan hadden ze toch ook de wekker kunnen zetten, daarvoor hebben ze Jezus toch niet nodig?!"

En ja dan krab je je als leerkracht toch wel even achter de oren. Want wat moet je dan? Gaan uitleggen dat het meisje wel degelijk dood was, maar dat voor Jezus dood zijn gelijk is aan slapen? Dat vond ik erg moeilijk.

Want zo zou er dan zomaar kunnen volgen: maar da's toch niet eerlijk juf, Jezus maakt dit meisje weer levend en Heidi kwam ook niet meer uit haar coma en ging dood.

Heidi was een meisje dat bij ons op school had gezeten en door een noodlottig ongeval in coma was geraakt en later overleden.

Dat had enorm veel indruk gemaakt op alle kinderen.

Dus dat durfde ik zo echt niet te benoemen.

Ik weet nog dat ik me toen zo rot voelde en dat ik iets stamelde als:

Nou in die tijd hadden ze nog geen wekkers, en ja dit verhaal staat nu eenmaal zo in de bijbel en het is toch wel leuk als Jezus je wakker maakt.

Ik was zelf niet erg onder de indruk van mijn eigen antwoord sterker nog, ik had eigenlijk ook best veel vragen over dit en heel veel andere wonderverhalen.

Misschien, zo bedacht ik mij bij de voorbereiding van deze dienst is dat dan ook wel één van de redenen geweest dat ik theologie ben gaan studeren.
Omdat ik ook zoveel vragen had over die wonderlijke Bijbelverhalen. En me afvroeg: Waarom staan er zulke verhalen in de bijbel? En wat voor betekenis hebben die verhalen van zo lang geleden dan nog in ons leven?
Wat heeft dit verhaal wat wij vanochtend lezen ons vandaag te zeggen?

Laten we dat samen proberen te ontdekken, ik neem jullie graag mee naar het verhaal:

We zien twee vrouwen

Een oudere vrouw en een jongere. ...

De jonge vrouw zou aan het begin moeten staan van haar bloedvloeïing, haar menstruatie. Haar leven als 'groot meisje' zal beginnen, een gebeurtenis die tot op de dag van vandaag in Joodse families uitgebreid gevierd wordt.

Het is een overgangsmoment.

Maar dit meisje gaat deze grens niet over.

De nieuwe levensfase begint niet want haar leven lijkt haar te verlaten.

De oude vrouw zou aan het eind moeten staan van haar bloedvloeïing, haar menstruatie maar ook zij gaat de grens niet over.

Ook haar leven lijkt haar te verlaten, het vloeit uit haar weg.

Laten we beginnen met de oude vrouw.

Marcus vertelt over haar dat ze al twaalf jaar lijdt aan bloedverlies.

Ze functioneert al twaalf jaar niet. Ze loop al twaalf jaar alle dokters af, heeft geen verzekering. Het heeft haar haar hele vermogen gekost, zo lezen we.

Twaalf jaar bloedverlies. Bloed staat voor leven. Zij verliest iedere dag opnieuw een stukje van haar leven. Het verlies bepaalt haar leven. Ze wordt steeds zwakker.

Ze heeft totaal geen grip meer op haar leven.

Er zullen mensen zijn onder ons die dit herkennen,

ik in ieder geval wel. Het leven met al zijn problemen kan soms zo heftig zijn, kan zo bepalend zijn dat je het gevoel hebt helemaal leeg te raken

Het leven overkomt je, je hebt er geen grip op.

Dat kan je verlammen en heel moedeloos maken.

Deze vrouw moet dat ook geweest zijn, moe, moedeloos van het leven dat zo ongenadig hard voor haar is.

Nog één keer verzamelt ze haar laatste restje moed en gaat op weg,

op weg naar die ene mens waar ze zoveel van gehoord heeft.

"Als ik maar alleen de zoom van zijn kleed aan raak, dan ben ik gered". Zo denkt zij.

Maar weet u wel hoeveel moed er voor deze daad nodig is?

Want deze vrouw mag hier gewoon niet zijn.

Volgens de wet van Mozes is ze namelijk onrein.

Maar daar trekt zij zich op deze voor haar belangrijke dag (het is erop of eronder) niets van aan.

Zij gaat heel vrouwmoedig een grens over.

Daarmee gaat ze heel moedig tegen de heersende normen in.

En dat is nu precies wat Jezus geloof noemt.

Deze vrouw heeft het lef om uiteindelijk toch voor zichzelf op te komen,

heeft het lef om weer te willen leven en weet zich daarin gedragen door Jezus.

In Christus mag je als mens tot je bestemming komen, je mag heel worden, weer helemaal mens zijn. Daar hoopte deze vrouw op en daar geloofde ze in. En haar vertrouwen werd niet beschaamd. Hoe mooi is dat.

Dan is er die andere, jonge vrouw, 12 jaar is ze:

het dochtertje van Jairo.

Dat is dan ook meteen het enige wat we van haar te weten komen:

Ze is 12 en ze is de dochter van... en o ja, ze is heel erg ziek.

Op je 12e ben je als kind af en groot gegroeid.

Je begint aan de overgang naar de volwassenheid, wij noemen dat de puberteit.

Een kind van 12 wil al een beetje op eigen benen staan.

Dat is tegenwoordig zo, (overigens lijkt het of dat op eigen benen willen staan steeds eerder komt) en dat was toen in die tijd van Jezus zo.

Een kind van 12 heeft zijn ouders niet in alles meer nodig voor ouders is dit vaak moeilijk, om je kind los te laten, vrijheid te geven, zeker als het een meisje is.

Het verhaal van vandaag in de bijbel gaat over een meid van 12!

Een meid die door haar vader waarschijnlijk nog "meisje" werd genoemd. En nog erger, door de anderen het dochtertje van Jairo.

Ze wordt niet bij haar eigen naam gekend, zij is het dochtertje van...

De dochter van de dominee, de dochter van de schoolmeester, de zoon van de bekende voetballer, o, jij bent er eentje van...

In dit geval, jij bent er eentje van Jairo, het dochtertje van de overste van de synagoge.

Vader Jairo heeft aanzien: hij is verantwoordelijk voor de synagoge.

Hij staat altijd in het middelpunt van de belangstelling. Hij staat op een voetstuk. Hij is een voorbeeld van godsdienstigheid.

Als zijn dochtertje naar de school gaat en tussen nieuwe vriendinnen zit, zeggen ze: "Hé we kennen je, je bent het dochtertje van Jairo!"

Als ze naar de winkel gaat om brood te kopen zegt de bakker: "En doe de groeten aan je vader!"

En als ze op school heel ondeugend is dan klinkt daar de stem van de meester: "Hé, jij daar, als dochter van Jairo kun je dat niet maken."

Niets is zo frustrerend voor een kind als hij of zij alleen maar gezien wordt in relatie met een ander.

Niet zelf iemand mogen/ kunnen zijn is fnuikend voor je zelfbeeld.

Maar geldt dat niet voor ons allemaal? Daar hoef je geen twaalf voor te zijn. Wij willen toch allemaal graag op een goede manier, gezien worden. Dat iemand werkelijk oprechte belangstelling heeft voor jou, en niet omdat je de dochter bent van.

Ieder mens heeft behoefte om door anderen erkend en bevestigd te worden in de unieke persoon die hij/zij is.

Eugen Drewermann heeft in zijn commentaar op het Marcus evangelie dit gebrek aan bevestiging van haar eigen identiteit bij het dochtertje van Jairo als de oorzaak genoemd van haar toestand.

Voor haar hoeft het leven als het dochtertje van... niet meer. Als ze niet gezien wordt in wie zij zelf ten diepste is dan kan ze er net zo goed niet meer zijn.

Bijzonder mooi is het dan dat op dat moment juist de vader van dit dochtertje, Jairo zelf, hulp gaat zoeken.

Op de één of andere manier heeft Jaïrus in de gaten gekregen dat voor het leven van zijn dochter meer nodig is als een pilletje of wat rust. Voor het leven van zijn dochter is een ander mens nodig. Een mens die zijn dochter recht doet in wie zij is:
Een mens die zijn hand uitsteekt en zegt: Thalitha koem, meisje sta op.
Zijn naam is Jezus: Hij zegt tegen het dochttertje van Jaïrus: Thalitha koem.
Jezus noemt haar bij haar naam: Eindelijk wordt zij bij haar naam genoemd.
Eindelijk wordt ze werkelijk gezien,
Eindelijk is er iemand die haar ziet zoals ze is.
De milde ogen van Jezus, de uitgestoken hand, haar bij name noemen maakt dat haar leven weer van betekenis is dat haar leven weer zin krijgt.
Jezus neemt haar bij de hand, richt haar op en brengt haar zo tot leven. En dan gebeurt het wonder: zij wil weer opstaan en zij staat op.
Dit wonder zie ik vaker om me heen gebeuren. Wanneer je door een ander erkend en bevestigd wordt in je mens-zijn, dan kom je in beweging, dan wil je weer dingen ondernemen.
Je krijgt weer trek in het leven, je kunt het leven weer proeven en er van genieten.
Zo ook Thalitha, zij heeft weer zin het leven en Jezus onderkent dit en zegt daarom tegen de mensen: geef haar te eten. En daarmee bedoelt hij volgens mij niet alleen fysiek maar zeker ook geestelijk voedsel. Zorgen jullie er alsjeblieft voor dat zoals ik dit meisje nu het leven terug heb gegeven dat jullie dat ook doen.
Dat jullie haar verder helpen door haar te zien als de jonge vrouw die zij werkelijk is.

Wat een prachtig opstandingsverhaal is dit evangelie van deze ochtend eigenlijk. Een verhaal dat gaat over werkelijk gezien worden.
Een verhaal over een uitgestoken hand naar ons allen toe: mens ik zie wie jij bent, sta op en leef!
Maar toch, hoe mooi dit verhaal ook ervaren kan worden: er zullen altijd mensen blijven die de ervaring van de uitgestoken hand moeten missen of die het gevoel hebben dat ze er helemaal alleen voor staan.
Er zijn mensen waar het leven ongenadig hard voor is en die nooit het gevoel hebben dat het in dit leven beter worden gaat. Dat ze kunnen opstaan uit hun ellende. Zij kunnen alleen maar wachten, hoopvol uitzien naar een beter leven ooit. Daar waar geen lijden, geen pijn en geen dood meer zal zijn.
Ook daar gaat het verhaal van het dochttertje van Jaïrus vanochtend over. Dat is de tweede laag die erin zit. En die tweede laag is ook allemachtig prachtig:
Voor God is de dood als slapen, het is een overgangsfase naar een andere naar een hemelse werkelijkheid waar je volwaardig mens mag zijn.
Ik hoop zo dat dit een troost mag zijn voor al die mensen die hier in dit aardse bestaan de uitgestoken hand van wie dan ook hebben gemist:
ooit zal God zelf zijn hand uitsteken en U doen opstaan uit dit leven en U geleiden naar daar waar geen angst, geen pijn en geen verdriet meer zal zijn! Daar mogen we op vertrouwen in verbondenheid met Jezus onze Heer. Amen!

Zoetermeer juli 2024, Petra Vossegat-De Bruin